

Věc C-103/21

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

18. února 2019

Předkládající soud:Verwaltungsgericht, Autonomní oddělení pro provincii Bolzano
(Itálie)**Datum předkládacího rozhodnutí:**

9. února 2019

Navrhovatel:

SG

Žalovaný:

Autonomní provincie Bolzano

Předmět původního řízení

Slučitelnost podpory na výstavbu malých vodních elektráren, která je poskytována salaším a horským chatám nepřipojeným k elektrické síti, s vnitřním trhem; legalita snížení podpory ze strany vnitrostátních orgánů po skončení platnosti unijního režimu podpory

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU, zejména

Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9) (dále jen „nařízení (EU) 2015/1589“).

Rozhodnutí Komise ze dne 25. července 2012 o povolení státní podpory podle ustanovení článků 107 a 108 SFEU SA.32113 (10/N) (2013/C 1/02) (Úř. věst. 2013, C1, s. 7) (dále jen „rozhodnutí o státní podpoře SA.32113“)

Předběžné otázky

1. Skončila dne 31. prosince 2016 platnost podpory schválené rozhodnutím Komise SA.32113 (2010/N) ze dne 25. července 2012 ve výši 80 procent na výstavbu malých vodních elektráren na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů pro vlastní spotřebu, která je poskytována salašním a horským chatám ve vysokohorských oblastech, které bez odpovídajících technických a finančních nákladů nelze připojit k elektrické síti?
2. V případě kladné odpovědi na tuto otázku:
 - 2.1 Je třeba dále přezkoumat, zda článek 20 nařízení (EU) 2015/1589 musí být vykládán v tom smyslu, že při zneužití podpory musí Komise vydat rozhodnutí o navrácení podpory před zakročením vnitrostátních orgánů?
 - 2.2 Je třeba dále přezkoumat, zda je uvedená podpora ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU slučitelná s vnitřním trhem, protože usnadňuje rozvoj určitých hospodářských oblastí, nebo může narušit hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Článek 107 odst. 1 a odst. 3 písm. c) a čl. 108 odst. 1, 2 a 3 SFEU

Článek 1 písm. a), c), f), g), čl. 4 odst. 3, čl. 9 odst. 3 a 4, článek 20 a bod 28 odůvodnění nařízení (EU) 2015/1589

Článek 4 odst. 1, odst. 2 písm. b) a odst. 3 nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. 2004, L 140, s. 1; Zvl. vyd. 08/04, s. 3)

Článek 41 odst. 7 písm. a), odst. 8 a odst. 9 nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. 2014, L 187, s. 1) (obecné nařízení o blokových výjimkách, dále jen „nařízení (EU) č. 651/2014“)

Body 6, 97 a 98 rozhodnutí o státní podpoře SA.32113

Uvedené vnitrostátní předpisy

Provinciální zákon ze dne 7. července 2010, č. 9 „Ustanovení v oblasti úspory energií, obnovitelných zdrojů energií a ochrany klimatu“, zveřejněný v úředním

věstníku regionu ze dne 3. srpna 2010 bod 31 v aktuálně platném znění (dále jen „provinciální zákon č. 9“)

Rozhodnutí provinciální vlády ze dne 8. listopadu 2010, č. 1804, zveřejněné v úředním věstníku regionu ze dne 13. listopadu 2012, č. 46 (dále jen „rozhodnutí provinciální vlády č. 1804“)

Skutkový stav a řízení

- 1 Navrhovatel opravného prostředku „Rekurs“ (dále jen „žalobce“) vlastní salaš, která není vzhledem ke své odlehle poloze připojena k veřejné elektrické síti.
- 2 Provinciálním zákonem č. 9 byla zavedena podpora ve výši 80 procent na výstavbu vodních elektráren na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů pro salaše a horské chaty, které nelze bez odpovídajících technických a finančních nákladů připojit k elektrické síti.
- 3 Tento režim schválila Evropská komise (dále jen „Komise“) dne 25. července 2012 rozhodnutím o státní podpoře SA.32113).
- 4 Na základě tohoto režimu podpory požádal žalobce příslušný orgán žalované o poskytnutí podpory na projekt týkající se výroby elektrické energie prostřednictvím vodní elektrárny. Vyráběná elektrická energie měla sloužit výhradně pro vlastní spotřebu.
- 5 Rozhodnutím příslušného orgánu ze dne 31. srpna 2018 byla žalobci poskytnuta podpora ve výši 115 011 eur, což odpovídá 80 procentům způsobilých nákladů ve výši 143 764,02 eur.
- 6 Dne 27. dubna 2020 příslušný orgán poskytnutou podporu částečně zrušil. Tvrdil, že platnost režimu podpory SA.32113 skončila dne 31. prosince 2016, že provinciální vláda pozměnila kritéria podpory a nařízením č. 651/2014 byla nejvyšší částka ve výši 80 procent snížena na 65 procent způsobilých nákladů.
- 7 Na základě nových kritérií byly způsobilé náklady stanoveny na 142 468 eur a byla vypočtena podpora ve výši 65 %, tedy 92 604 eur. Část podpory tak byla zrušena do výše 22 406,80 a bylo nařízeno vyplacení přepočtené podpory.
- 8 Žalobce tedy podal opravný prostředek „Rekurs“ (dále jen „žaloba“) k tomuto správnímu soudu znějící na zrušení aktů přijatých v jeho neprospěch, zejména částečného zpětvzetí (dále jen „napadené právní akty“).
- 9 Na podporu své žaloby uplatňuje šest žalobních důvodů, kterými, pokud jde o unijní právo, mimo jiné uplatňuje:

- Podpora není protiprávní, jelikož se nejedná o státní podporu, která by byla v rozporu s unijním právem ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Podporou poskytnutou výlučně k vlastnímu zásobování salaše nebyla narušena hospodářská soutěž v rámci Evropské unie, ani nebyl ovlivněn obchod mezi členskými státy.
- Pravomoc rozhodnout, že podpora byla poskytnuta protiprávně a má být navrácena, nepřísluší žalované, ale pouze Komisi.
- Žalovaná porušila zásady ochrany legitimního očekávání a právní jistoty, jelikož nařízení (EU) č. 651/2014 bylo účinné v okamžiku částečného zrušení podpory od 1. července 2014, tedy více než čtyři roky. Vzhledem k neexistenci motivačního účinku přislíbené podpory by žalobce nikdy neuskutečnil uskutečněnou investici.

10 Žalovaná navrhl(a) žalobu zamítnout.

11 Domnívá se, že se jednalo o protiprávní státní podporu, protože platnost režimu podpory SA.32113 skončila dne 31. prosince 2016, podpora proto postrádala právní základ. Krom toho podpora porušovala nařízení (EU) č. 651/2014. Proto měla být podle tohoto nařízení upravena a snížena.

Odůvodnění otázky

12 Úspěch kasačního opravného prostředku závisí na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) o výkladu Smluv.

13 Senát považuje za nezbytné předložit Soudnímu dvoru na základě článku 267 SFEU výše uvedené předběžné otázky z níže uvedených důvodů, jelikož jsou relevantní pro rozhodnutí o několika žalobních důvodech žalobkyně.

Unijní a vnitrostátní právní úprava

14 Právní předpisy relevantní pro spor jsou uvedeny výše v částech „Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva“ a „Uplatňovaná ustanovení unijního práva“. Následující úvahy jsou uváděny navíc k těmto ustanovením.

15 Provinciální zákon č. 9 stanoví, že provincie Jižní Tyrolsko může poskytnout podporu až do výše 80 procent na výstavbu a rozšíření zařízení na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Na tomto základě bylo rozhodnutím provinciální vlády č. 1804 rozhodnuto poskytnout podporu na výstavbu a rozšíření vodních elektráren pro salaše a horské chaty. Dále měly být každoročním finančním zákonem stanoveny výdaje k tíži následujících rozpočtových roků.

16 Komise schválila výše popsany režim podpory svým rozhodnutím o státní podpoře SA.32113. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že na režim podpory jsou vyčleněny rozpočtové prostředky v celkové výši 187 milionů eur a ročně 32

milionů eur a stanovena platnost do 31. prosince 2016. Podle vyjádření Komise zhruba polovina prostředků nepředstavuje státní podporu, přesná doba platnosti není výslovně uvedena.

- 17 Zejména ohledně plánované investiční podpory na vodní elektrárny pro salaše a horské chaty Komise rozhodla, že nepodává námitky, protože se jedná o státní podporu usnadňující rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c).
- 18 Dopady výroby elektrické energie v odlehlých oblastech bez připojení k elektrické síti na obchod mezi členskými státy ohodnotila *a priori* jako nepatrné (bod 97 rozhodnutí o státní podpoře SA.32113).
- 19 Plánovaný režim slouží k tomu, aby kompenzoval skutečnou územní zvláštnost, a je objektivně odůvodněn nezbytností racionálním způsobem řešit nedostatek spolehlivého a efektivního zásobování elektřinou v odlehlých oblastech Jižního Tyrolska. Komise proto dospěla k názoru, že podpora elektrifikace venkovských a horských oblastí Jižního Tyrolska má celkově pozitivní účinek, protože přispívá k zajištění práva zákazníků, zejména rodin a malých podniků, na spolehlivé a ekologické zásobování elektrickou energií (bod 98 rozhodnutí o státní podpoře SA.32113).
- 20 Podle článku 41 („Investiční podpora energie z obnovitelných zdrojů“) nařízení (EU) č. 651/2014 je investiční podpora energie z obnovitelných zdrojů slučitelná s vnitřním trhem a je vyňata z oznamovací povinnosti, pokud jsou splněny další podmínky stanovené v tomto článku.

K předběžným otázkám

- 21 S prvním žalobním důvodem je spojena právní otázka, zda podpora v poskytnutém rozsahu 80 procent může způsobit narušení hospodářské soutěže a obchodu mezi členskými státy.
- 22 Záporná odpověď na tuto otázku by znamenala zrušení napadených právních aktů.
- 23 Navíc jsou u tohoto soudu vedena řízení v dalších sedmi podobných případech, jejichž základem je stejná právní otázka.
- 24 Senát má v této souvislosti pochybnosti ohledně skutečného skončení platnosti režimu podpory SA.32113 schváleného Komisí.
- 25 V samotném rozhodnutí o státní podpoře SA.32113 není výslovně uvedeno časové omezení. Výhradně ze zveřejnění jeho výňatků v Úředním věstníku Evropské unie vyplývá, že pro režim podpory stanovený provinciálním zákonem byla stanovena platnost do 31. prosince 2016.
- 26 Provinciální zákon č. 9 stanovil, že nezbytné prostředky na příspěvky na výstavbu malých vodních elektráren pro salaše a horské chaty, které nelze připojit k

elektrické sítě bez odpovídajících technických a finančních nákladů, budou stanoveny každoročně finančním zákonem.

- 27 K tomu došlo také po roce 2016 a v rozpočtu provincie na roky 2017 a 2018 na to byly určeny příslušné částky.
- 28 V rozhodnutí o státní podpoře SA.32113 považovala Komise cíl provinciálního zákona č. 9 ohledně salaší a horských chat nepřipojených k elektrické síti za slučitelný s vnitřním trhem.
- 29 Vystává proto otázka, zda dnem 31. prosince 2016 skončila platnost režimu podpory ohledně elektrifikace salaší a horských chat energií z obnovitelných zdrojů, která byla Komisí prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 SFEU.
- 30 V případě záporné odpovědi na tuto otázku by poskytnutá podpora představovala platnou podporu s tím důsledkem, že by napadené snížení podpory bylo protiprávní.
- 31 V případě kladné odpovědi na tuto otázku by se naopak jednalo o podporu, která byla poskytnuta po období schváleném Komisí. Ačkoliv nedošlo k porušení podmínek a požadavků stanovených Komisí, jednalo by se o zneužívající poskytnutí podpory.
- 32 V tomto případě by muselo být posouzeno, zda musí být článek 20 nařízení (EU) 2015/1589 vykládán v tom smyslu, že při zneužití podpory musí Komise vydat rozhodnutí o navrácení podpory před zásahem státních orgánů.
- 33 Krom toho je třeba přezkoumat, zda jsou tyto podpory i nadále, jak konstatovala Komise ve svém rozhodnutí o státní podpoře SA.32113, slučitelné s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. a) [SFEU], protože usnadňují rozvoj určitých hospodářských oblastí.